

Mércoles, 23 de octubre 2013

LA VANGUARDIA.com | La Vanguardia en català

EL RUM-RUM

Artículo de **LA VANGUARDIA**

Decrepitud

Potser De Quincey volia mostrar que la decrepitud d'una intel·ligència excepcional s'assembla a la de qualsevol altra

La Vanguardia en català | 17/10/2013 - 00:00h

IMMA MONSÓ
Barcelona

[Lea la versión en castellano](#)

Molt sovint els llibres són més interessants per allò que amaguen que no pas per allò que proclamen. Els últims dies d'Immanuel Kant, de Thomas de Quincey (un clàssic que Josep Maria Muñoz acaba de rescatar en la seva col·lecció Els llibres de l'Avenç), m'ha interessat més pels dies lluminosos del filòsof de Königsberg que pels de la decrepitud. Resulta revelador saber que Kant utilitzava la seva intel·ligència clara amb extrema generositat, i que el seu to a les sobretaules era a anys llum de l'afectació d'alguns erudits. Resulta igualment revelador i diu molt de la delicada fragilitat de la intel·ligència humana assabentar-se que el gran home era incapaç de pensar al capvespre si no tenia al costat una estufa i al davant la vista de la vella torre de Löbenicht; tant és així, que quan els pollancre del veí li van començar a tapar la torre, Kant va sentir-se incapaç de prosseguir les seves meditacions crepusculars (per sort el veí va assabentar-se del problema i els va fer tallar).

En canvi, la descripció de les xacres (físiques i mentals) dels darrers mesos de vida i la sòbria i minuciosa descripció de l'agonia (una mica a l'estil d'un diari de campanya), no em fa més proper el personatge, sinó que més aviat tinc la sensació que podria ser l'agonia de qualsevol. I és potser aquesta la intenció de Thomas de Quincey, mostrar al món que la decrepitud d'una intel·ligència excepcional discorre més o menys pels mateixos viaranyos que la de la resta dels mortals. Però per mi, el més interessant d'aquesta part del llibre ha estat poder observar, un cop més, com ha canviat avui dia la vivència de la decrepitud. La medicalització de la vellesa ha introduït un alt grau de complexitat en la manera en què ens apropem al final. Els nostres darrers mesos són ara la mar d'atrafegats, i no és infreqüent passar-los entre analítiques, ressonàncies, visites a urgències i ingressos hospitalaris... En la descripció de Thomas de Quincey no hi ha gairebé termes mèdics, no hi ha institucionalització del malalt, i fins i tot l'aparició del metge es redueix a una mena de visita de cortesia: "El metge el visitava cada dia a una hora concreta" i la visita era de vegades així: Kant, tot i que s'estava morint, insistia a romandre dret per deferència al doctor, i aquest es negava a cobrar per admiració al malalt (fins i tot és probable, això ja és cosa meua, que li dugués d'amagat una carmanyola de Königsberger Klopse, mandonguilles mida pilota de tennis típiques de la ciutat, per obrir-li una mica la gana). En definitiva, una es queda amb la impressió que envellir, posar-se malalt i morir era, en temps de Kant, molt més simple que ara. No dic pas menys dur, ni menys dolorós, ni menys horrible. Només dic "més simple", res més.